

האביב בא

רוח אביב נשבה בארץ. לצד הכבישים עמדו בשבת המכוניות, שעה ששנים וילדים פשוטו כשדה, לקטוף את הצבעוניות האדמי דמות המבשרות את העונה.

אולם המצב הפוליטי והכלכלי היה רחוק מן המצב האקלימי, השמעות הראשונות על גירוש המוני של יהודי איראק, שהפכו ודאות בפי המגורשים שהגיעו ארצה, העיקר על הרוחות. לא היתה זאת רק סרגדיה אישית חשוב לא פחות היה, שזו הפעם הראשונה נתגשמה טעות האנטיציוניזם מאז, שהקמת מדינה יהודית תאפשר את כל המדינות האנטייהודיות בעולם לגרש את יהודי דיון אליה. מקור שני לדכאון רוח: העיראקים שהתמשו כתירוץ למעשיהם הנפסדים, באתה טענה שנשמעה לא פעם בפי פאשיסטים ישראלים כתירוץ לגירוש בני המיעוט הערבי: הם ישמשו גייס חמישי במקרה של סיבוב שני.

כור צבעוניות ריחניות, הגיש שר-האוצר, האיש החזק האמיתי בממשלה שחוקיתה בתנאים הנוכחיים הטל בספק חמור, את הבטחותיו האביבות כנאום התקציב ל-4 החדשים הקרובים. בפעם הראשונה נגעו הבטחות אלה לשטח הבטחון: השר הבטיח שתקציב הבטחון (שנשאר בגודל סוד) יכוסה ע"י כספים ישראלים. ובינתיים נתעוררה תקוה חדשה, בעלת טעם-לולו מור, לשתירת הלק מן החור בתקציב: כסף גרמני, שישור למ כפיצוי עבור רכוש היהודים שהושמדו... זו צבעוניות מופקדות למדי...

הכנסת

קנונית הלויתנים

בכנסת ישראל נתהווה מצב מוזר. ממשלה מתפרטת, נכשלת בהצבעות, נשארת ממשלה. אחר מפלה ממשלתית בתיקון חוק המעבר, לא השתנה דבר. הממשלה היוצאת, זה תודש, נשארה ממשלה. הצליחה, ברוב פועלי להעביר את החוק הנקמני של גיוס האשה הדתית, כנגד קולות הימין, הדתיים וגיירגורה מנצרת. אחר התעוררה הליגה תקציב ביניים מלאכותי לארבע החודשים הבאים, בהתאם לחישובי השנה חולפת.

בצעדי צב. אותה שעה הודחלה ועדת החוקה בעבודתה, אישרה כמה הצעות משונות ביותר. אחר שהוחלט לשלול את זכות הבחירה מאנאלפביתיים, להדפיס את חקקי הבחירות של הרשימות על חשבון

חלון ראווה, דולרים ליקרים וארמים

הממשלה, עמדה הועדה להחליט החלטה חדשה — לא להרשות את שיתוף של רשמי מות בכנסת, הווכחות בסחות פשוט אהזו או אהזו אחד של כלל הקולות. פירוש הדבר, למעשה, קנוניה משותפת של המכוניות המפלגתיות, הנוחש כש מילוג בשירותיות — וכוונתו למנוע את אפשרות של בחירת אנשים בלתי תלויים ובלתי מפלגתיים, להי רוג מראש כל תנועה, מפלגה או רשימה אישית.

בהתאם לקנוניה, דמוקרטית" זו בחוק הבחירות, וכו שני ח"כים בלתי תלויים בכנסת, עיר דבוטנסקי והלל קוק, להם תעה: כשביקשו לקחת חלק בדיון על חוק גיוס האשה הדתית, לא קיבלו רשות דיבור. ההנמקה: הדיון סיעתי (ו.א. שעות הדיון חולקו לפי המפתח הסיעתי), ומכיון

שח"כים אלה שוב אינם חברי סיעה, אין להם רשות דיבור.

אף אם היו דברים חשובים ולעניין, בפייהם לא ח"כים אלה, שפרשו מ"חרות", לא יכלו להשמיעם — לפי נוהג כנסתי זה, בו אין נותנים רשות דיבור לח"כ, שיש לו מה לחדש או להוסיף, כי אם לח"כ המשועבר למכונת המפלגה, שזכתה, בגלל כוחה המספרי, ברוב שעות הדיון.

בחומר טעם: באוירת הגירושין השו ררת, התאמץ ב. ג. והטיל פסוק שלא הצטיין בעדינותו, קבע שיפטר בשלום מכל הח"כים, אך יכבד לא להתראות עם רבים מהם בכנסת הבאה; ד"ר דב יוסף העליב את ד"ר נחום גיר סגן יו"ר הכנסת המפ"מי, כאשר הלה סירב לתת רשות דיבור לנציג מפ"מי, אחר נועלת הישיבה, גולדה מאיר סון באה לעזרת שר התחבורה, גיבאה: "לא תאריך לשבת כאן".

על רקע זה נענתה בשלילה שאילתתו של ערי זיבוטנסקי, אויב הדת, באם נת בעה גישה חפשיית למקום הקדוש ליהודים, בתחום מצרים, הריסיני.

אחר החליט ערד זיבוטנסקי לא להיות מועמד לכנסת השנייה, להתמסר למחקרי המתמטיים, חברו לפרישה — הלל קוק — לא יעמיד עצמו לבחירה מחדש, מסיבה אחרת — הוא רוצה לפנות אל הנוער, לרכוש את קולותיו.

באטיות מתוכננת: ככל שהואט קצב העבודה בועדת החוקה, הצריכה לה גיש את חוק הבחירות, על מנת שיגיע את גלגלי המנגנון לתחילת ההכנות הטכניות, הלכה והואצה פתיחת מלחמת הבחירות. בנאומים שכונו לציבור הרחב, מעל במת הכנסת, בהבטחות שיפור גורלם של העולים במצרכות ובמחנות (הגורם שיקבע בבחי רוח), בהכרזות פומביות.

שתי המפלגות העתידיות לדעת רבים, לרשת את השלטון — מפא"י והציונים הכלליים, יצאו בתביעה להחשת הבחירות. לדעת אנשי מפא"י, אפשרית עריכת הבחי רות בראשית יוני; ישראל רוקח — אישם החוק של הציונים הכלליים — הביע דעה אירוגית, לפי מהלך העניינים ייקבע יום הבחירות לראשון בינואר 1952, אחר גישה את מטרת הציונים הכלליים — רבע מכלל הקולות — 30 ח"כים בכנסת.

בסוף השבוע, טרם הוברר, מתי תסתים קריאתו הראשונה של חוק הבחירות; מומחי הישוב מצאו כי שלושה שבועות, לפחות, יעברו עד אישורו הסופי, שלושה וחצי חודשים נוספים להכנות טכניות, יאפ שרו את עריכת הבחירות בראשית אוגוסט.

בינתיים ישבה בירושלים ממשלה קוא ליציונית להלכה, מפא"ית למעשה; ממשלה היכולה להיכשל בהצבעה כנסתית ולהמ שיק להתקיים, ולהעביר ע"י הסתמכות על גושים שונים של הבית, המצטרפים למפא"י מדי פעם, ממנה תפיק מפלגת פועלי ארץ ישראל, בראשות ב. ג., תועלת ישירה במלחמת הבחירות.

המשק

הדפס בעצמך...

...או למה הם מפרסמים בכל שבוע נתו נים על מחזור המטבע?

צעק יהודי בעל וקן מחודד, שהגיע לי בורסת הזהב ברחוב לילינגלום, מצאה סגור רה. היהודי מכר לפני רגע, תבלת מוון בשוק, בא להחליף את המטבע הישראלי במטבע קשה.

כשפורסם ביולטין אסיק, בשבוע שעבר, על גידול מחזור המטבע בשני מיליון ל"י, נתעוררה מבוכה בבורסת הזהב. התגודות במחזור המטבע שמששות מודד רגיש לת נועות במחיר הזהב, בימי בלתי האגריה, אחרי פירסום צו ההלבשה וההנעלה, גדל מחזור המטבע בשני מיליון ל"י, עלה שער הזהב 20 אחוז. אולם הממשלה נתנה כבר את עינה בבורסת הזהב, צו איסור מסחר הזהב מרחף באויר. ועד הבורסה העדיף לא להסתכן, למנוע כל טרנסקציות בזמן הנוכחי.

קרנפקי חוזר. בינתיים פהלא, "מכו נת הכסף" בהתמה. אנשי הכלכלה כבר החליפו את הביטוי "אינפלציה מעודדת" ל"אינפלציה תוררת". כשהרעלתה על סדר היום הצעה, שהממשלה תדפיס פתקאות בחירות לכל המפלגות שתשתתפה במע

כה (ראה לעיל), הציע מי שהציע, להדפיס במקומם 30000 שטרות כסף חדשים. זה יעלה פחות...

איש כלכלה נודע הזכיר את הבדיחה הנושנה: אלכסנדר קרנסקי, ראש הממשלה הרוסי ערב המהפכה האוקטוברית, לודי ג'ורג' והנשיא ולסון נודמו יחד בפלון אחד בורסיי, כשעזבונו, השאיר ללודי ג'ורג' 2 שילינג "דמי שתייה", וילסון נתן 2 דולאר, ואילו קרנסקי הוציא מכונת דפוס, מטרה לשוער ואמר: הדפס בעצמך!

אין בודקים

חזיתות הלונות הראוה בערי ישראל מזכירים יותר ויותר את ארה"ב. רשת החי ניוות, המוכרות בדולארים, הולכת ומתרי בת. נוסף לנעליים, בגדים, חליפות, שוקר לה, תבילות מזון, פריגידרים, אמבטיות, וכ' כבר אפשר להשתכר בדולארים. בחנו יות המעודים הופיעו תבילות "כחול", המי כלות 4 בקבוקי ליקרים וארקים תמורת תשלום דולארים בלבד — 9.80 דולאר החי בילה. התיירים מגוש השטרלינג יכולים לרכשה תמורת 3.50 ל"יש.

אולם בחנויות אין שואלים לתעודת הת יר. העיקר הוא להסתדר בדולארים. לקראת עונת האביב הופיעו בחנויות גם גרבי צמר. במשך התורף אפשר היה להתרוצץ בכל חנויות הארץ, מבלי להשיגם. התרוצץ זקן: כעת יש תקווה, שבועות החורף יופיעו גרבי כותנה, סנדלי קיץ.

הצבא

גוף התפתל באויר

כשיצא מטוס בעל שני מנועים מאי שם, עם שלוש קבוצות צנחנים — אחת של מדריכים, שתיים של צנחנים חובבים (צנחנים מיוחדות שונות כזה-ל, העוברים קורס של צנחנים, כמשוגעים לרבר, בלי הכרת) — חיכו להם באחד המחנות כמה אלפי חיילים. המטרה: מפגן פנטזיה, שי עורר חשק התנדבות ליחידה רומנטית חשור בה זו.

המריא המטוס. חמשה עשר רגעים אחרי כן, נתן סגן משנה רפאל (סמי) שמואל את הפקודה לקבוצה הראשונה לצנות. אחד אחד קפצו האנשים לתוך החלל הריק. ספק עם המראה שנבגלה, העלה בלב אלי פי החושים חשק רב להתגייס ליחידה: אחת הפטריות לא נפרשה, נראתה גברת ברוח כסמרטוט — בצדה האחד התפתל גוף אדם, צדה השני נתפש בחלקו האחורי רי של המטוס, בדיוק ליד הגלגל הקטן העורר לגחיתה.

הפנטזיה נמשכה במקום זמן רב — המטוס פנה לעבר הים. את דרמת הגבורה קראו הכל — יחו עם שאר אורחי הארץ, בעתון. נודע להם, כי בגוף שהתפתל באי ויר, אחרי מטוס שטס במהירות של 150 מיל לשעה, מאחורי מדחפי אויר ענקיים, היה גופו של סמל ג'ורג' פרלוס. מצילו: סגן משנה רפאל (סמי) שמואל, הטייס ליד ההגה עודד אברבנאל... השלושה קבלו את אות הציון לשבת, הדיוע לכל היש ראלים ששרתו בצבא הבריטי, כאות "מני שיון אין דיספטש".

סגן משנה רפאל (סמי) שמואל היה צנחן עוד בבולגריה. עתה, בהכנסו להס טוריה של "מקרים מוזרים מופלאים בצני תנות" הוא בן 25. בצבא הבולגרי שרת משנת 1944, ולחם בגרמנים בדרגת אורד ניק (סמל) ביוגוסלביה. הגיע ארצה בדיוק 155 למאי 1948, וברדתו מהאניה נשלח ישר לשדה הקרב הקטלני בדרך לירושלים. כשרוגו עמד לו בלטרון, שלא כיתר חבריו בגדוה, זכה לחזור משדות לטרון, כשגוסדה יחי ודת הצנחנים, עבר אליה כשמאחוריו עשרות צניחות, קורס של מדריכים (72 צניחות עד היום). הוא טפס עליו וידוע באהלי התין.

מות איום. אחרי המקרה הטרגי של סרן איתמר גולני, שנהרג במקרה דומה של הסתככות חוטים, ישבו ששה מדריכים, סכסו עצה. לא יתכן, כי כל מקרה דומה יגמר במות איום, בלי לעשות משהו למען האדם המפופר באויר. התוצאה היתה, לפי דברי סמי, המצאה בצורת ענן הצלה. חבל חזק, שמצדו אחי שני ברזל, מצדו השני כח שרירים. סמי מספר, כי בערב לפני כח המקרה ישבו התכרה בקסטינה, דיברו בענין. היה עמם עתונאי אחד, עכשיו כועס סמי: "לא נכון, כי בערב זה למדו אותי איך להציל, כמו שאומר אחד הע תונים!"

השמוש בהמצאה לא אחר לבוא. כשי הצין סמי לראות את הקבוצה הראשונה גולשת בסדר, ראה את ג'ורג מתפתל באי ויר. הפרידו בינו לבין מות איום שני חוטי גילון מציינת הפקעה, שנסתככה בבו רג קטן בגלגל האחורי הוא הודיע על, כך לטייס עידו. עודד מיהר להרויח גובה, ולהעפיל לשמים, לעבר הים. בקור רוח זכר, כמו כל טייס טוב אחר, כי בהפסיקו את פעולת המנוע השמאלי (כדי להפחית את עצמת הרוח, להאיש את מהירות המטוס) יתחיל לאבד גובה.

כמו זנב פינגריה. בעת שעודד חתר לעבר הים, השיג את הגובה הדרוש, תחת לחץ של שני מנועים, כבר משכו הנותרים

רפאל שמואל, צנחן שרירים ומיתרים

במטוס בכל הכח, שנתן להם אלוהים, את המצנח לפני הפתח. זה היה אחרי שסמי השתמש בפעם הראשונה בהמצאה — העיר גן. כמה מטרים לפני הפתח, נקרו שבעה המתירים של המצנח, שהעוון החזיק בהם. באותה שניה חשב סמי, כי הכל אבוד. הוא ראה את הגוף חוזר למצבו הקודם, כונב סיגריה, המושך ממכונית הססה במהירות של 150 מיל בשעה. הוא החל לפעול שנית כשהמנוע האחד כבר כבוי. מחצית גופו מחיץ למטוס, מחציתו השניה קשורה ב" חבלים, החל לשחק עם העונן, נסה לתפוס במיתרים הנותרים. אחרי כמה דקות של מלחמה אכזרית ברוח של 110 מיל לשעה, הוא נותן סימן לחברה. שוב החלו למשוך בעונן ההצלה.

"ג'ורג' הראה קואורדינציה עצומה", אי מר סמי, "הוא הראה סימני חיים — דבר שנתן לנו אומץ משנה. ביני ובין ג'ורג' התפתחה שיחה בסימנים". ג'ורג' פרלוס, צנ חן בן 24, עוד בצביה, אומר, "כאשר ראיתי את סמי עובד ידעתי, כי זו אינה הצינחה האחרונה שלי". כשהמטוס נמצא בגובה של 40 מטר מעל פני הים, אחרי עבודה איומה של למעלה מרבע שעה, הה זיק סמי בגוף חברו ג'ורג, משכו פנימה. בעוד כמה דקות היה המטוס נופל לים על כל יושביו. 45 דקות אחרי כן, צנח ג'ורג שוב במטוס אחר, במצנחו של סמי — "פרסטיגיה זה דבר חשוב".

מציין סמי: "פרשת גבורה זו, שיש לה מקום בהסטוריה הצנחנות העולמית, חשוב שיוכר בה גם הסמל צני בוקר, משלה מספר 2 שלי — עוורי, שהיה בורג חשוב במכונת ההצלה, באותה חצי שעה דרמטית".

השוק השחור

כפפות הגמי לא הועילו

מא קיבלה המשטרה לידה את הפיר קוח הכלכלי החליטו מנהלי הענף החודש לא ללכת בדרכי קודמיהם, אנשי אגף הפיקוח, שהלך לעולמו. הדברים אמורים, בעיקר, ביחס הציבור כלפי אנשי הפיקוח, יחס שלא היה מעודד ביותר. כדי למנוע יחס עיון כלפי המפקחים על ענינים חיוי גייס אלה, גמרו אנשי המשטרה אומר לנהוג באדיבות, כי אכן יקר השג זה למשטרה, שטיפחה במשך השנים האחרונות את יחסיה עם הציבור. ואמנם הצליחה המש טרה לקרר אליה את דעת הציבור שנגנעה קשות אחר כך, על ידי "מעשי חיפה" — ירטוב, חיילים נכים.

זמן מה שרר במדינה תהור ובוהו: מש רד הפיקוח נתחסל, ואילו המשטרה טרם